

Majestætsfornærmelse?

Ytringsfriheden har vide rammer, men begrænses i få tilfælde i henhold til lovgivningen. Dette gælder blandt andet i forhold som injurier (ærekrænkelse) og majestætsfornærmelse. Injurier er ulovlige efter straffelovens § 267:

Den, som krænker en andens ære ved fornærmelige ord eller handlinger eller ved at fremsætte eller udbrede sigtelser for et forhold, der er egnet til at nedsætte den fornærmede i medborgeres agtelse, straffes med bøde eller fængsel indtil 4 måneder.

For injurier gælder den særlige regel, at den forurettede selv skal rejse sagen. I særligt grove tilfælde kan injurier påtales af det offentlige.

En særlig skærpeelse af injurielovgivningen findes i § 115 og bruges, når den forurettede er majestæten eller dennes familie:

Begås uden at forholdet falder ind under §§ 112 og 113, nogen af de i kapitlerne 25, 26 og 27 omhandlede forbrydelser mod kongen eller den, der med hjemmel i forfatningen fører regeringen, forhøjes de i de nævnte bestemmelser foreskrevne straffe indtil det dobbelte.

Stk. 2. Begås nogen af de nævnte forbrydelser mod dronningen, enkedronningen eller tronfølgeren, kan straffen forhøjes med indtil det halve.

Der er ingen dokumenterede domme efter straffelovens § 115.

Justitsministeriet sigtede tre Greenpeace-aktivister, der mødte frem til Dronningens gallamiddag i forbindelse med FN's Klimatopmøde i København, efter netop § 115. Aktivisterne blev senere frifundet for denne del af anklagen.

Netop fordi det er majestæten, der ifølge anklagemyndigheden har lidt overlast, så kan straffen for det, Greenpeace selv kalder "gadeteater", stige med indtil det halve. (Foto: ERIC FEFERBERG / AFP) Bt.dk

I revyens verden er der i nyere tid tradition for parodier på prins Henrik og specielt dronning Margrethe. Især er Ulf Pilgaards og Preben Christensens parodier kendte for deres dronningeparodier. Omdrejningspunkterne i de fleste parodier er, at dronningen fortæller om sit tilsyneladende helt almindelige liv og sine hverdagsproblemer med husførelse, uopdragne sønner, svigerdøtre og en gnaven ægtemand.

Skuespiller Ulf Pilgaard som storrygende dronning Margrethe. / Foto: Jeppe Michael Jensen /aok.dk

Selvom der i tekst og fremførelse ofte ligger en kritik af kongehuset som institution og af majestæters ageren, har det ikke affødt officiel kritik af hverken forfattere eller fremstillere. En af årsagerne kan være, at jo større kritikken af kongehuset eller dronningen er, desto morsommere indpakning sørger kunstnerne for.

Tommy Kenter som Rudy S. Kleutzner

Hvis det går over grænsen reagerer publikum. Dette fik komikeren Tommy Kenter at føle for nogle år siden, da han optrådte i et større show til fordel for Dansk Røde Kors. Blandt publikum var dronning Margrethe, og mens Tommy Kenter var i rollen som karakteren 'Rudy. S. Kleutzner', kunne han ikke dy sig og råbte: "Hold kæft, der er Johnny Margrethe sgu." TV-billederne af den alt andet end glade dronning blev vist i aviser og på TV og Tommy Kenter blev i læserbrevsspalterne beskyldt for majestætsfornærmelse, men som han forsvarede sig: " Det var jo ikke mig, det var Rudy".